

Nedavno je došla vest, da je umrl na srbskem bojišču v novembru l. 1915 mladi posestnik Anton Javornik iz Jablan pri Cirkovcah blizu Pragarskega.

Italijansko bojišče.

Na goriški fronti, posebno v odseku pri Vertobji (južno od Gorice) se je razvilo zadnje dni preteklega tedna živahno bojno delovanje. Naši so sovražne navale krepko odbili. Artilerijsko delovanje je na obeh straneh od časa do časa zelo živahno. Italijani dan za dn-vom proglašajo pričetek ofenzive. Boroevič jih pričakuje z mirno dušo.

Na koroški in tirolski fronte manjše praske.

Pri Vertobji.

V petek, dne 23. februarja, se je na ozemlju pri Vertobji (južno od Gorice) razvil posebno hud topovski boj in boj metačev min, ki se je nadaljeval tudi ponoči in je zjutraj narastel do najvišje silovitosti. Pod varstvom močnega zatvornega ognja je nato nekaj italijanskih stotnij napadlo naše postojanke. Sovražniku se je posrečilo vdreti v našo najprednejšo črto; oddelki črnovojniškega pešpolka št. 2 so vrgli sovražnika zopet popolnoma ven, mu prizadjali izgube, ter ga zasledovali do njegovih jarkov.

Boroevič o bodoči bitki ob Soči.

Poročevalec budimpešanskega lista »Pester Lloyd« priobčuje pogovor, katerega je imel nedavno z generalnim polkovnikom pl. Boroevičem. V tem pogovoru je izrazil poveljnik naše zmagovalne junaške soške armade svoje popolno zaupanje v bližnje dogodke, ki se pripravljajo na soški bojni črti. Tudi je z najodličnejšim priznanjem omenil občudovanja vredno hrabrost in brezprimerne vojaške čine naših čet ob Soči. Mi pričakujemo, je rekel Boroevič, bodoče bitke s popolno mirnostjo. Če smo devet soških bitk srečno prestali, bomo z božjo pomočjo zmagali še tudi v deseti bitki.

Kako je sedaj v strelskih jarkih.

Praporščak Jos. Gosak piše svoji sestri č. s. Regini v Mariboru:

Draga mi sestra! Sedaj sem že čez teden dni v bojni črti. Prve dni sem imel dovolj opravka, da sem si naredil svoje kritje, tako se namreč imenuje moja kolibica. To ni bogve kaka utica, ampak v strelskem jarku stoječa od treh stranih v zemljo izkopana luknja, približno 2 m dolga in čez dober 1 m široka ter 1½ m visoka. Stene so iz smrekovih in bukovih hlodov, ravno tako tudi streha. Da je gostejše, sem jo dal znotraj oplankati z deskami in obiti s papirjem. V kotu je prična, t. j. leseno ležišče pogrnjeno z eno odejo in šotornico, z dvema se odevam. Imam tudi majhno blazinico z leseno volno. Tik vrat je majhna peč, dal sem jo se le napraviti iz železne pločevine, ker prva peč, ki smo jo dobili ni kaj dobro služila, se je neznansko kadilo. Pred oknom, ki je sedaj tako veliko, kot pri Vas ena sipa, in s takim se že postavljamo — je majhna mizica, kjer pišem, berem obedujem itd. Moje malenkosti visijo po stenah in na eni polici — sem tudi še le jaz dal napraviti. Kurim ves dan, sluga hodi pol ure daleč v gozd po drva, jih drobi, kuri, topi sneg kuha kavo in greje menažo. Menažo dobimo samo zvečer, po dnevu je dohod nemogoč. Tedaj dobimo obed, večerjo, čaj, pa brez ruma — in dve kocki za kavo. Hrana ni slaba in je obilna. Sinoči smo dobili za obed juho z zdrobom, goveje meso in krompirjevo omako ter kos »bidra« kot močnato jed. Za večerjo pa povojeno svinjetino z zeljem in 2 cmoka. Tuintam dobimo ¼—½ litra vina ter vsak teden 1 steklenico slatine.

Kruha imam dovolj, včasih dobimo tudi kako malico marmelade, sira ali majhen narezek. Torej v celem imamo za jesti dovolj. Službe mam 4 ure skupaj, potem sem pa 12 ur prost, včasih po dnevi, včasih po noči. Če imam službo po noči, spim pa čez dan. Ležimo lahko dovolj, saj nimam

kam iti, pa tudi ne smem. Italijana še nisem videl nobenega, četudi smo komaj 200—400 korakov narazen, čepijo ravno tako v svojih brlogih kot mi. Strelja se skoro nič, vsaj artilerija na jarke čisto nič. Razgled skozi strehe line je krasen — majhna ravan z mnogimi hišami in cerkvami, okrog pa gore. Čez dan nosim vedno »počene«, ki so sedaj podšiti. Mraza ne trpim. Zvečer svetim s svečami, pa dobim kmalu petrolejko.

Na drugih bojiščih.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je na-topil zopet hud mraz. Radi tega je bojno delovanje skoro na celi črti od Bukovine do morja bolj malenkostno. Edino pri Tartarskem prelazu v južnovzhodni Galiciji (severno od ogrskega mesta Körösmező) se je vršil dne 24. februarja večji spopad. Sovražnik je po sedemurni artilerijski pripravi vdrl v naše jarke, a je bil zopet vržen nazaj.

Rumunsko bojišče.

V Rumuniji so veliki snežni zameti in hud mraz. Boji so ponehali.

Francosko bojišče.

Ob reki Mozi in Sommi boji za strelske jarke, na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcev. Anglija ima dosedaj na francoskem bojišču 3 milijone mož. Iz premikanja čet in iz raznih drugih priprav se sklepa, da se Angleži in Francozi pripravljajo na splošno ofenzivo, pri čemur pa so jih Nemci z napadom v Šampanji sredi februarja precej zmotili.

Macedonsko bojišče.

Ob reki Strumi so angleške vojne ladje ob-streljevale grške vasi; sicer pa na ostali fronti no benih posebnih vojnihi dogodkov.

Turško bojišče.

Z veliko silo so Angleži prodirali poleti l. 1915 ob reki Tigris v Mezopotamiji proti starodavnemu mestu Bagdad, ki se tudi današnji prav pogosto imenuje kot konec železnice Berlin-Bagdad. Tri dni hoda južno od Bagdada je prišlo pri mestu Ktezifon dne 23. novembra 1915 do bitke, v kateri so bili Angleži poraženi in so se morali umakniti v vas Kut-el-Amara. Angleški general Townshend je v naglici utrdil to postojanko in se v njej branil do 28. aprila 1916. Ker ni imel več ne hrane ne streliva in ker mu Angleži niso mogli priti na pomoč, se je moral udati Turkom na milost in nemilost, 16 000 mož angleških čet je prišlo v turško vjetništvo. Ob začetku tega leta so pa začeli Angleži zopet prodirati z veliko silo proti Kut-el-Amari. Po raznih neuspehih so Angleži vsled oremotiči prisilili Turke, da so morali med 17. in 22. februarjem zapustiti Kut-el-Amara in se umakniti na levi breg reke Tigris proti severozahodu.

Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Poostreni podmorski boj.

P-čolni neprestano potaplajo četverosporazumove ladje, ki vozijo na odprtem morju. Nemška poročila pravijo, da je bilo dosedaj potopljenih med 1. januarja 228 ladij. V glavnem odseku nemškega državnega zbora so državni tajniki, in sicer zunanjskega ministrstva Zimmermann, mornariškega ministrstva admiral Capelle in notrajnjega ministrstva Helfferich, izjavili, da se bo z orožjem poostrenega podmorskega boja dosegel nameravani cilj. Nemčije in da se bo edino s tem orožjem prišlo do miru. Zimmermann je te dni izjavil nekemu španskemu časnikarju, da hoče Nemčija na vsak način z bojem P-čolnov prečrtati uničevalni račun naših sovražnikov. P-čolni ne bodo odslej delali nobene izjeme in bodo potapljali vse, tudi nevtralne ladje ki vozijo po zatvornem vodovju. Državni tajnik Zimmermann upa, da bo na ta način vojska že letošnje poletje končana.

O poostrenem boju P-čolnov sta govorila te dni tudi dva angleška državnik. Mornariški minister Carson je izjavil, da je orožje P-čolnov sicer nevarno, a da je v prvih 18. dneh, ko so P-čolni

potopili 134 ladij, priplulo v angleška pristanišča nič manj nego 6675 ladij, iz pristanišč pa je odplulo 5873 ladij. Angleži se poostrenega podmorskega boja torej ne bojijo tako, kakor se domišljujejo Nemci. Ministerski predsednik Lloyd George pa je povdarjal, da bo Anglija skrbela, da bo z zgradbo novih ladij potopljene ladje sproti nadomeščala. Izdale se bodo tudi odredbe, da se bo tudi z manjšim uvozom v Angliji moglo shajati. Živila se bo mora v večji meri pridelati v deželi; uvoz pa se bo omejil na to, kar je neogibno potrebno.

Govor

Bethmann-Hollwega.

Nemški državni kancelar je imel v nemškem državnem zboru dne 27. februarja govor, v katerem je govoril o položaju, kakor se je razvil po mirovni ponudbi, ki je odklonil četverosporazum, po napovedbi poostrenega podmorskega boja, koje posledica je bilo ukinjenje politične zveze med Zedinjenimi državami in Nemčijo, in o nemških upih v naporu proti Angliji. Ena zahteva je, ki prevladuje v vseh notranjih in zunanjih zadevah Nemčije, in ta se glasi: Bojevati se in zmagati. O mirovnih pogojih že zdaj govoriti, ne kaže. Ugotoviti je samo treba vojni cilj Nemčije: Končati vojsko s trajnim mirom, ki bo Nemčiji prinesel odškodnino za vso storjeno krivico ter bo močni Nemčiji zajamčil obstanek in bodočnost. Četverosporazum bi rad razbil pruski militarizem. Kaj pa je ta militarizem? Lega Nemčije jo vedno spominja na besedo Friderika Velikega: Vedno na braniku. Napoved poostrenega podmorskega boja je hudo zadela ne samo Anglijo, marveč tudi nepristranske dežele. Sicer se pa Nemčija trudi, da poslednjim pošilja, kar more, zlasti premog in železo. A zelo čudno pa je, da je predsednik Wilson po sprejemu naše napovedi o poostrenem boju P-čolnov z dne 31. januarja takoj kratkomalo pretrgal vse politične vezi z Nemčijo. Razlogov za svoje ravnanje nemški vladi ni javil, temveč kar odpoklical severoameriškega poslanika iz Berolina. V poslanici pa, ki jo je dne 3. februarja poslal kongresu, navaja kot razlog, češ, da je Nemčija nena doma in brez priprave namenoma spremenila svojo obljubo v spomenici z dne 4. majnika 1916. Ta razlog pa ni tehten. Nemčija si namreč z ono obljubo, s katero je omilila podmorski boj, ni zavezala rok, temveč si je pridržala prostost. Ker Anglija neče opustiti izstradalnega zaprtja Nemčije, temveč ga, kolikor možno, vedno povečuje, in ker je četverosporazum tako ošabno odklonil mirovno ponudbo, je Nemčija morala poseči po svojem najostrejšem orožju. Smešno je, če Angleži v svoji znani hinavščini proglašajo boj P-čolnov kot najbujšo kršitev mednarodnega prava. Saj Angleži priznavajo za pravico samo to, kar je njim prav. Njihova okrutnost v burski vojni je še dobro znana. To svojo okrutnost sedaj uporabljajo in pomnožujejo v boju zoper 70 milijonsko nemško ljudstvo, ki ga hočejo z gladom prisiliti, da se vda in podvrže. Nemčija pa za trdno upa na zmago. To njeno upanje potrjujejo uspehi, ki so jih dosegli P-čolni. Angleška vlada pomirjuje ljudstvo, češ, da bo premagala nevarnost, pretečo od P-čolnov. Prihodnost bo pokazala, ali se bo to zgodilo. Dosedanji uspehi teh čolnov so presigli vse upe, ki jih je v nje stavila nemška mornarica. Veliko število nemških P-čolnov pa še je na poti in se še niso vrnilo. Kolikor pa je poročil, so uspehi veliki.